

EDUCAȚIA FINANCIARĂ PE ÎNȚELESUL TUTUROR

Revistă de promovare a educației financiare
Nr. 34 / 2021

Materialele cuprinse în această publicație reprezintă o diseminare a modului de abordare și implementare a proiectului de „Educație financiară” în unitățile școlare din țara noastră și se adresează elevilor, dascălilor, profesorilor, inspectorilor școlari, părinților, dar și altor autorități implicate în vederea aplicării bunei practici în domeniu.

Revista Educație Financiară pe Înțelesul Tuturor are ca scop:

- diseminarea informațiilor referitoare la implementarea la nivelul învățământului preuniversitar a educației financiare ca disciplină opțională la decizia școlii (CDȘ) sau ca disciplină integrată;*
- crearea unei atitudini pozitive la nivelul publicului țintă pentru receptarea informațiilor și mesajelor rezultate din proiect;*
- asimilarea mesajelor și informațiilor de către publicul țintă;*
- crearea unui capital de imagine pozitivă pentru instituțiile implicate în proiect în vederea comunicării cu succes a informațiilor și mesajelor referitoare la proiect.*

CUPRINS:

Editorial	1
Istoria medaliei	2-5
Educație economică	6
Spălarea banilor	7-9
Economisirea	10-11
Activități educaționale	12-17

*Lucrare realizată de elevul Antoine El Zoghby, clasa a IV-a
Liceul cu Program Sportiv „Iolanda Balaș Soter” Buzău
Prof. coordonator: Elena Toma-Nicolau*

ISSN: 2343 - 9920
ISSN-L: 2343 - 9920

**Coordonator: Ligia Georgescu-Goloșoiu
Tehnoredactare și grafică: Marilena Adet**

*Mulțumim reprezentanților
BĂNCII NAȚIONALE a ROMÂNIEI
și ASOCIAȚIEI PENTRU PROMOVAREA
PERFORMANȚEI ÎN EDUCAȚIE
pentru sprijinul acordat în elaborarea
conținutului acestei publicații!*

*Puteți vizualiza revista pe site-ul www.appe.ro,
pe platforma e-learning <https://scoala.appe.ro>
și pe portalul <http://www.finzoom.ro/revista-educatia-financiara>.*

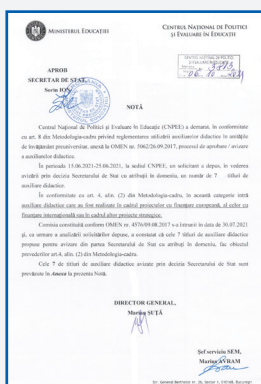
Editorial

Dragi cadre didactice,

Iată că, anul școlar 2021-2022 tocmai a început și, cred că, ați primit deja toate auxiliarele curriculare de Educație financiară pe grupe de vârstă: preșcolari 4-5 ani, preșcolari 5-6 ani, elevi din clasele pregătitoare / clasa I / clasa a II-a și elevi de clasa a III-a și/sau a IV-a.

În acest an școlar, proiectul de educație financiară se va derula la nivelul întregului învățământ preuniversitar, cu respectarea cadrului legal realizat prin semnarea Protocolului de colaborare cu ministerul educației (link <https://appe.ro/wp-content/uploads/2021/06/140507.pdf>) și cu îndeplinirea activităților din anexa la acest protocol.

În baza art. 3 lit. c) din Protocol, APPE trebuia să tipărească și să distribuie auxiliarele curriculare după obținerea avizului ministerului educației pe conținutul acestora. În vederea obținerii avizului, APPE a depus, în luna iunie a.c., documentația corespunzătoare la Centrul Național de Politici și Evaluare în Educație și a obținut avizul pe toate auxiliarele de la gradiniță și până la gimnaziu, conform Notei de aprobare semnate de Secretarul de stat link https://appe.ro/wp-content/uploads/2021/10/Nota_aprobare-auxiliare.pdf.

Fac precizarea că, auxiliarul de liceu fusese avizat de ministerul educației link https://appe.ro/wp-content/uploads/2021/10/OMEC_5318.pdf.

Predarea acestui opțional/interdisciplinar/activitate extracurriculară se va realiza hibrid:

1. folosind auxiliarele fizice și rezolvând exercițiile;
2. folosind platforma e-learning gratuită atât pentru profesori, cât și pentru preșcolari și elevi:

<https://scoala/appe.ro>. Pe această platformă veți găsi auxiliarele digitale și interactive.

În cadrul acestui proiect, aștept și opiniile dumneavoastră, precum și:

- pregătirea și participarea cu elevii dumneavoastră la Olimpiada Micilor Bancheri;
- pregătirea la activități de educație financiară derulate în cadrul proiectului internațional Global Money Week, proiect derulat anual în luna martie de către OECD, anul viitor va fi în perioada 21-27 martie 2022;
- trimiterea unor exemple de bună practică și a portofoliilor copiilor, cu postarea acestora pe site-ul www.appe.ro;
- participarea cu articole la elaborarea revistei trimestriale a proiectului.

Vă doresc mult succes în acest an școlar!

Istoria medaliei

Medalia – scurtă istorie

De multe ori, în vorbirea curentă, cuvântul „monedă” este atribuit, în mod greșit, unor piese rotunde, cu aspect asemănător monedelor, dar care sunt, de fapt, medalii. Așadar, ce sunt medaliile și prin ce se deosebesc acestea de monede?

Conform Dicționarului Explicativ al Limbii Române, medalia este „o piesă din metal, în formă de monedă, gravată cu figuri și inscripții, emisă în cinstea unei personalități sau în memoria unei acțiuni glorioase”.

Alte înțelesuri sunt: „piesă din metal dată ca premiu la diferite concursuri” (medaliile olimpice, de exemplu) sau „distincție pentru merite deosebite în diferite domenii de activitate” (decorațiile). Deosebirea principală față de monede este aceea că medaliile nu sunt folosite ca mijloace de plată, întrucât nu au putere circulatorie. Pe niciuna dintre cele două fețe ale unei medalii nu se găsește vreo valoare nominală. Totodată, în vreme ce monedele pot fi emise numai de către o autoritate a statului cu atribuție de emisiune (banca centrală sau ministerul de finanțe), medaliile pot fi comandate și/sau fabricate de orice persoană juridică sau fizică. Nu în ultimul rând, dimensiunea lor este, în general, mai mare decât a monedelor. Deși nu atât de căutate precum monedele, medaliile suscită și ele un interes major pentru colecționare.

Funcția principală a medaliilor și motivul pentru care sunt confecționate este aceea comemorativă. Din acest motiv, chiar dacă spațiul restrâns al piesei reduce informația la esențialul ei, avantajul rezistenței materialului din care sunt fabricate, face ca medaliile să se numere printre cele mai durabile izvoare scrise al istoriei. Trebuie spus că acest atribut îl au, indirect, pentru că nu aceasta este menirea lor, și monedele. Un exemplu în acest sens, este acela al monedelor imperiului roman. Datorită circulației pe întreg cuprinsul vastului imperiu, acestea erau un foarte potrivit mijloc de propagandă. De exemplu: după luptele împotriva germanilor și a britanilor, lupte în care ieșise victorios, împăratul Claudiu I a emis monede cu legenda DE BRITANNIS, DE GERMANIS, iar împărații Vespasian și Titus, în urma supunerii Iudeii au bătut monede cu legendele IVDAEA CAPTA sau IVDAEA DEVICTA. După războaiele victorioase purtate împotriva dacilor, legenda monedelor lui Traian îl desemnează pe acesta cu titulatura de cuceritor al Daciei: IMP CAES NERVA TRAIAN AVG GERM DACICUS P M (Imperator Caesar Nerva Traian Augustus Germanicus Dacicus Pontifex Maximus).

Revenind la tema acestui articol, cuvântul „**medalie**” provine din limba italiană, dar rădăcina lui este latină. **Medialia** desemna în antichitatea romană monedele de o jumătate de dinar (*medius, media, medium* = *de mijloc, jumătate*). Până în secolul al XV-lea, când termenul apare în lucrări italienești pentru prima dată cu sensul actual, cuvântul, devenit **medaglia**, a continuat să definească în vorbirea curentă monedele de valoare foarte mică sau pe cele ieșite din circulație, care aveau interes numai din punct de vedere artistic sau pentru colecționari. Preluat în franceză ca **medaille**, cuvântul apare astfel pentru prima dată într-o lucrare din secolul al XV-lea, care descrie colecția numismatică a lui Pierre de Médicis.

Istoria medaliei

Originea medaliilor poate fi căutată printre monedele de valori neobișnuite, cu vădit caracter comemorativ, bătute în antichitatea greacă.

În acest sens, se consideră *decadrahma ateniană*, emisă în anul 490 î.Hr. spre a fi distribuită cetățenilor orașului pentru contribuția lor la câștigarea luptei de la Maraton, ca fiind prima medalie din istorie. Se mai cunosc din aceeași perioadă *demareteionul* din 480 î.Hr. și *decadrahma* din 413 î.Hr., bătute la Siracusa pentru a comemora victoriile împotriva invaziilor cartagineză și respectiv ateniană. Poate cea mai frumoasă piesă de acest gen este însă cea din aur cu greutatea corespunzătoare a 20 de *stateri*, emisă de regele Eucratide al Bactrianei în secolul al II-lea î.Hr. Deși au greutate monetară (multiplu al greutății monedelor curente), datorită execuției artistice deosebite sau a semnificației lor politice, este foarte probabil ca astfel de piese să nu fi circulat ca monede, fiind reținute în colecția celor care le-au primit.

Pieseile antice care se apropie cel mai mult de medalii sunt așa-numitele *medalioane* care s-au bătut în imperiul roman. Deși se încadrează în greutate ca multipli ai monedelor (la piesele din metal prețios), medalioanele nu au fost emise pentru circulație, ci pentru a fi oferite drept premii sau cadouri, în scop politic sau propagandistic. Dintre medalioanele romane, putem menționa ca exemple, pe cele din secolele al III-lea și al IV-lea, ale împăraților Filip I, Diocletian, Maximian și Constantin cel Mare. Odată cu destrămarea Imperiului Roman de Apus, s-a pierdut obiceiul baterii medalioanelor. După aproape un mileniu, Renașterea le va readuce în actualitate sub numele de *medalii*.

Primele medalii medievale sunt menționate la sfârșitul secolului al XIV-lea. Acestea sunt două piese din colecția ducelui Francesco al II-lea de Carrara, una din 1390 comemorând recucerirea Padovei și cealaltă dedicată memoriei tatălui său. În aceeași perioadă se mai amintesc două medalii aflate în colecția ducelui Jean de Berry, reprezentând pe împărații bizantini Constantin cel Mare și Heraclius.

Marele creator al medaliei, așa cum o cunoaștem azi, este pictorul și gravorul italian Antonio Pisano zis Pisanello (cca. 1395–1455). Medaliiile acestuia erau turnate din plumb sau bronz și aveau pe o față un portret din profil, iar pe cealaltă o scenă alegorică. Această formulă reprezentativă s-a păstrat ca atare până în zilele noastre. Prima medalie a lui Pisanello datează din 1439, fiind turnată cu ocazia vizitei împăratului bizantin Ioan al VIII-lea Paleologul în Italia. Din creația sa se mai cunosc 16 medalii dedicate unor nobili de la curțile de la Ferrara, Mantova, Milano, Napoli și Rimini. Spre sfârșitul secolului reliefurile efigiilor de pe avers a devenit mai pronunțat, având caracter de basorelief. Alți artiști care se afirmă acum sunt Matteo de Pasti (1412–1468), Niccolò Fiorentino (1430–1514) și Sperandio din Mantova (1425–1504).

În secolul al XVI-lea s-au dezvoltat școli importante de medalii la Mantova, Florența, Veneto și Roma. Medaliiile turnate predomină, dar, în paralel, odată cu inventarea balansierului (presă cu șurub folosită la baterea monedelor), apar și medaliiile presate. Dintre artiști menționăm pe Leone Leoni (1809–1590), gravor al monetăriei papale din Roma (1537–1540), director al monetăriei de la Milano (1542–1545, 1550–1559) și sculptor de curte al împăratului Carol Quintul, Pier Paolo Galeotti (1520–1584), autor a peste 80 de portrete pe medalii, Pastorino da Siena (1508–1592), Domenico Poggini (1520–1590), gravor al monetăriei din Florența și apoi gravor-șef al monetăriei din Roma, cipriotul Alessandro Cesati, care a activat la Roma ca gravor al monetăriei între 1540 și 1561 sau celebrul sculptor și orfevier Benvenuto Cellini (1500–1571).

Istoria medaliei

Antonio Pisano zis Pisanello
(cca. 1395–1455),
medalia vizitei împăratului
bizantin Ioan al VIII-lea
Paleologul în Italia

Benvenuto Cellini
(1500–1571), medalie cu efigia
regelui francez Francisc I

Guillaume Dupré (1574–1647),
medalie cu efigia regelui francez
Henric al IV-lea

Quentin Massys (1466–1530),
medalia turnată din bronz
dedicată lui Erasmus
din Rotterdam

Apariția medaliei presate (bătute) a oferit posibilitatea creșterii tirajului și astfel a răspândirii mai largi a acestor miniaturi de artă. Drept urmare medaliiile au devenit instrumente de propagandă la curțile italiene, de care s-au servit papalitatea și familiile nobiliare conducătoare (familia Medici de la Florența, de exemplu).

Din Italia, practica fabricării medaliiilor s-a răspândit pe continent, prin artiștii care au fost invitați să lucreze la curțile princiare și nobiliare europene. Astfel, în Franța prima medalie s-a bătut în 1451 pentru a marca expulzarea englezilor la sfârșitul Războiului de 100 de ani, iar primele portrete pe o medalie (ale regelui Carol al VIII-lea și reginei Anne de Bretagne) au apărut în 1494, fiind bătute la Lyon cu prilejul vizitei suveranilor în oraș. În 1550 regele Henric al II-lea a dotat monetăria din Paris cu utilaje monetare cumpărate de la Augsburg, înlesnind astfel producerea a numeroase medalii, în special în scop propagandistic. Dintre gravorii acestei perioade menționăm pe Étienne Delaune (1518–1583), care a lucrat împreună cu Benvenuto Cellini, în perioada în care acesta a locuit la Paris, Claude de Héry (1525–1582) și mai ales Germain Pilon (1535–1590), căruia i se datorează frumoasa serie a portretelor regilor dinastiei Valois. După 1600 sunt activi pe tărâmul artei medaliei gravorii Jean Varin (1604–1672), Guillaume Dupré (1574–1647) și Nicolas Briot (1579–1646). Cel din urmă a plecat în 1625 la Londra ducând cu el la curtea engleză arta medaliei franceze.

Arta medaliei s-a dezvoltat și în lumea germană. În secolul al XVI-lea, la Augsburg, orașul unde s-a inventat balansierul (presa monetară care putea fi folosită și la baterea medaliiilor), activau Hans Schwartz (1492–1550), Cristoph Weiditz (1498–1559) și Friederich Hagenauer (1499–1546), care a lucrat și la München. La Nuernberg activau Matthes Gebel (1500–1574), Joachim Deschler (1500–1571) și Ludwig Neufahrer (1500–1563). La Viena și Praga activează acum italianul Antonio Abondio (1538–1591), medalistul curții împăratului Maximilian al II-lea de Habsburg.

Deși în mai mică măsură, arta medaliei a pătruns și în Țările de Jos. Notabilă este medalia turnată din bronz dedicată lui Erasmus din Rotterdam, creată de Quentin Massys (1466–1530). Printre medaliștii de aici, din secolul al XVI-lea, menționăm pe Steven van Herwyck (c. 1530–67), care a deprins meșteșugul în Italia și a lucrat în Olanda, Polonia și Anglia, și Jacob Jonghelinck (1530–1606), discipol al lui Leone Leoni.

În perioada Barocului, medaliiile au fost folosite mai ales ca mijloace de propagandă. Din timpul Războiului de 80 ani (1568–1648), care a dus la obținerea independenței Olandei, și a celui de 30 ani (1618–1648), menționăm pe Sebastian Dadler (1586–1657), care a creat medalii în Saxonia, Suedia, Polonia și Sfântul Imperiu Romano-German, prin care erau marcate evenimentele politice ale vremii. Arta medaliei europene era dominată de stilul curții de la Versailles. Impresionanta serie propagandistică *Histoire métallique*, bătută pentru a onora momentele domniei lui Ludovic al XIV-lea, a fost imitată și în alte părți ale Europei (deși în Olanda a fost copiată cu scopul de a-i ridiculiza pe francezi, cu care țara se afla în conflict). Dintre medaliștii artei Baroce menționăm pe elvețianul Johann Carl Hedlinger (1691–1771), școlit la Paris, devenit apoi medalistul curții de la Stockholm, englezul John Roettiers (1631–1703), care a deprins arta la Paris și a ajuns medalistul regelui Carol al II-lea al Angliei, și pe Caspar Gottlieb Lauffer (1674–1745) din Nuernberg, care a publicat în 1742 un catalog cu propriile creații – *Das Laufferische Medaillen-Cabinet*.

Istoria medaliei

În Italia, arta medaliei turnate a continuat prin sculptorul toscan Massimiliano Soldani-Benzi (1656–1740) și discipolii săi Antonio Selvi (1679–1753) și Lorenzo Maria Weber (1697–1774), a căror activitate s-a derulat până în 1740, precum și, la Roma, prin Charles-Jean-François Chéron (1635–1698) și Gioacchino Francesco Travani (activ între 1634–1675), care a lucrat după proiectele sculptorului Gian Lorenzo Bernini.

Școala medalistică franceză din a doua jumătate a secolului al XVIII-lea și prima parte a celui următor se caracterizează prin îmbinarea dintre eleganța artei Rococo și realismul reprezentării personajelor, exemplificată prin portretele făcute regelui Ludovic al XVI-lea de Benjamin Duvivier (1728–1819), medalist care a lucrat și pentru Congresul Statelor Unite.

Inventarea pantografului Janvier (1899, în Franța) a înlesnit transpunerea mecanică a reliefului machetelor realizate de sculptorii medaliști la scara redusă a matrițelor din oțel, folosite la presarea medaliilor. Până atunci matrițele erau gravate manual, direct în oțel, după machete realizate la scară mai mare, de către sculptorii medaliști. Această invenție a contribuit în mod esențial la dezvoltarea școlii franceze a medaliei din perioada *Art Nouveau*, fondată de Jules-Clément Chaplain (1839–1909), Louis Oscar Roty (1846–1911) și Alphonse Legros (1837–1911). Ca subiecte, medalia coboară din sferile puterii în lumea de zi cu zi. Efigiile capetelor încoronate sau ale preaputernicilor zilei, fac loc și altor personalități din societatea civilă sau chiar oamenilor simpli. Chenarul dispăre, iar medalia pierde din rigiditate și câștigă în reprezentare artistică.

Medalia *Art Nouveau* s-a răspândit în toată Europa, de la Viena, la Londra și apoi peste ocean în Statele Unite. Dintre medaliștii acestei perioade menționăm pe Alfred Gilbert (1854–1934), Frank Bowcher (1864–1938), care a studiat cu Legros la Paris, și a devenit gravor al monetăriei britanice (the Royal Mint), și pe Augustus Saint-Gaudens (1848–1907), care a activat în America.

În perioada interbelică, arta medaliei a fost tributară curentului expresionist, în Germania, și celui Art Deco, în Franța. După al Doilea Război Mondial, medaliile au continuat să reprezinte o categorie aparte a artelor plastice, în special ca reprezentări portretistice.

În Țările Române, tradiția baterii medaliilor s-a format târziu. Pe de o parte, obiceiul pământului era de a comemora evenimentele prin danii și zidiri de lăcașuri de cult, iar pe de altă parte, suzeranitatea turcească nu permitea emisiunile de piese pe care să existe portretul domnitorului (unul din capetele de acuzare aduse de otomani lui Constantin Brâncoveanu a fost faptul că a bătut medalii cu efigia sa). Primele medalii românești se consideră a fi cele din 1600 înfățișându-l pe Mihai Viteazul, bătute din aur, probabil o încercare a domnitorului de a emite monedă, pentru că au greutatea pieselor medievale de 10 ducăți. Au urmat, la distanță în timp, medaliile menționate ale lui Constantin Brâncoveanu și apoi medaliile din Ardeal care comemorau răscoala lui Horea Cloșca și Crișan, bătute în timpul și la 50 de ani după răscoală. O altă medalie anterioară secolului al XIX-lea este cea din 1799 a domnitorului muntean Constantin Hangerli. Despre medaliile românești vom vorbi însă cu altă ocazie.

Așadar, medaliile sunt miniaturi de artă din metal, cu forma și aspectul monedelor, emise pentru a marca amintirea unei personalități, a unui eveniment, și nu trebuie să fie confundate cu monedele, deși au aspect asemănător.

*Cristoph Weiditz (1498–1559),
medalia ducelui
Georg der Bärtige al Saxoniei*

*Benjamin Duvivier
(1728–1819), medalie din 1781
cu portretele regelui francez
Ludovic al XVI-lea și al soției
sale, regina Maria Antoaneta*

*Jules-Clément Chaplain
(1839–1909), medalie dedicată
scriitorului Victor Hugo*

*Medalia din aur bătută de
Constantin Brâncoveanu*

Investiția în educație - perspectiva macroeconomică și microeconomică

Dincolo de subiectivismul ce nu poate să mă părăsească, pornesc în argumentul meu de la studiile deja consacrate, mai exact că, nivelul de educație al unei persoane afectează nivelul câștigurilor sale, între acestea existând o relație de proporționalitate directă. Cu cât persoanele au studii mai aprofundate, cu atât ele sunt mai bine pregătite să absoarbă informația nouă și să se familiarizeze cu noile tehnologii, astfel câștigurile lor fiind considerabil mărite.

Un alt aspect care trebuie menționat și care este strâns legat cu educație este reprezentat de calitatea vieții personale. Cei cu un nivel mai înalt de educație tind să aibă o sănătate mult mai bună decât cei cu un nivel mai scăzut, ei facând o investiție în ei înșiși, investiție pe care o protejează luându-și măsuri preventive.

Dacă la nivel macroeconomic cele 6% din PIB conform legii 1/2011 nu au fost respectate alocându-se între 2,4% și 3,4%, la nivel microeconomic România stă mult mai rău - doar 0,4% din veniturile unei familii merg către cheltuieli cu educația.

De aceea se impune un pachet de politici educaționale care să vizeze conștientizarea importanței educației financiare și în special a investiției în educație.

Vă propun o problemă ce vizează competențele matematice și sociale în egală măsură. Economisirea are mai mulți factori determinanți. Unul dintre aceștia este educația superioară.

Mario, proaspăt „boboc” în clasă a IX-a, se gândește deja la viitor și dorește să strângă bani pentru o facultate, unde costurile sunt de 6.000 de lei pe an. El se decide să își depună toate economiile, în valoare de 5.000 de lei, într-un cont la bancă, cu o dobândă simplă anuală de 5% (în fiecare an, noul capital este egal cu capitalul anului precedent la care se adaugă 5% din valoarea capitalului inițial). Notăm cu S_n capitalul elevului după n ani.

- Demonstrați că $(S_n)_{n \geq 1}$ reprezintă o progresie aritmetică.
- Exprimați S_n în funcție de n .
- Va avea Mario, în cont, la sfârșitul liceului, suma necesară pentru plata primului an de studiu?
- Peste câți ani capitalul lui Mario va fi dublu față de cel inițial?

Soluție:

- Avem că $S_1 = S_0 + \frac{5}{100} S_0$, $S_2 = S_1 + \frac{5}{100} S_0$, ..., $S_n = S_{n-1} + \frac{5}{100} S_0$. Așadar, $(S_n)_{n \geq 1}$ reprezintă o progresie aritmetică cu rația $\frac{5}{100} S_0$.
- Avem că $S_n = S_{n-1} + \frac{5}{100} S_0 = S_{n-2} + 2 \cdot \frac{5}{100} S_0 = \dots = S_0 + n \cdot \frac{5}{100} S_0 = S_0 \left(1 + n \cdot \frac{5}{100} \right)$
- La începutul clasei a X-a, Mario va avea 5250 de lei, la începutul clasei a XI-a va avea 5500 de lei, la începutul clasei a XII-a va avea 5750 de lei, iar la începutul primului an de facultate va avea 6000 de lei.
- Avem de determinat n , astfel încât $S_n = 2S_0$, adică $S_0 \left(1 + n \cdot \frac{5}{100} \right) = 2S_0$, de unde obținem că $1 + \frac{5n}{100} = 2 \Rightarrow n = 20$ ani.

Spălarea banilor

Combaterea spălării banilor – un efort global

Panama, Paradise, acum și Pandora Papers – ce se ascunde în spatele acestor investigații de amploare, intens mediatizate? Toate aceste denumiri se referă la anchete jurnalistice internaționale, având la bază scurgeri masive de informații confidențiale și care dezvăluie metodele cum unii dintre cei mai bogați și cei mai puternici oameni de pe planetă sunt ajutați la ocultarea de averi, evitarea și reducerea impozitelor, dar și la spălarea de bani.

„Spălarea banilor” este un fenomen cu origini vechi – este vorba de ascunderea sursei ilicite a banilor și de a le conferi o aparentă legalitate. Termenul de „spălare a banilor” a început să fie folosit în anii 1920 în SUA, unde grupuri infracționale au deschis spălătorii – auto sau de rufe – pentru justificarea banilor proveniți din activități criminale.

Suma de bani spălați la nivel global într-un an este estimată între 2 - 5% din PIB-ul global sau între 800 miliarde USD - 2 trilioane USD¹. Spălarea banilor poate eroda integritatea instituțiilor financiare. Datorită globalizării piețelor de capital, spălarea banilor poate, de asemenea, să afecteze negativ valutele și ratele dobânzilor. În cele din urmă, fluxurile de bani spălați ajung în sistemele financiare globale, unde pot submina economiile naționale și monedele lor².

Chiar dacă moneda emisă de un stat nu reprezintă o datorie formală a guvernului, utilizarea ei pe scară largă depinde în mod cert de încrederea noastră într-un guvern eficient, care poate menține economia în funcțiune și care permite o eroziune treptată, nu subită a valorii banilor³. Spălarea banilor nu este deci doar o chestiune care ține de aplicarea legii, ci reprezintă o amenințare națională și internațională, la adresa securității.

Eforturile de combatere a spălării banilor sunt întreprinse cu scopul de a preveni sau a limita posibilitățile infractorilor de a-și folosi câștigurile ilicite. Ele sunt o componentă atât esențială, cât și eficientă a programelor anti-criminalitate.

Spălarea banilor implică, în general, o serie de tranzacții utilizate pentru a masca sursa ilegală a activelor financiare, astfel încât acele fonduri să poată fi utilizate fără ca infractorii să fie deosebiți. Tranzacțiile se încadrează de obicei în trei etape: **(1) plasare** - procesul de plasare a veniturilor ilegale în instituții financiare prin depozite, transferuri bancare sau alte mijloace; **(2) stratificare** - procesul de separare a veniturilor din activitatea infracțională de la originea lor până la utilizarea straturilor de tranzacții financiare complexe; și **(3) integrare** - procesul de utilizare a unei tranzacții aparent legitime pentru a masca încasările ilicite.

¹ <https://www.unodc.org/unodc/en/money-laundering/overview.html>

² The Consequences of Money Laundering and Financial Crime, John McDowell și Gary Novis

³ Money Laundering: Fiat Currency vs Cryptocurrency, Janek Ratnatunga

Spălarea banilor

Spălarea banilor reprezintă așadar o provocare complexă și dinamică. Natura globală a fenomenului necesită standarde globale și cooperare internațională pentru a reduce capacitatea infractorilor de a spăla încasările și de a își desfășura activitățile infracționale. Recunoscând amenințarea pentru sistemul bancar și pentru instituțiile financiare, șefii de stat sau de guvern ai G-7 și președintele Comisiei Europene au înființat Grupul de Acțiune Financiară Internațională (GAFI) prin Summitul G-7, care a avut loc la Paris în 1989⁴. GAFI este un organism interguvernamental care stabilește standarde și promovează punerea în aplicare eficace a măsurilor de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului.

În februarie 2012, GAFI a publicat un set de Recomandări, menite să consolideze măsurile globale de siguranță și să protejeze integritatea sistemului financiar, oferind guvernelor instrumente mai puternice pentru a lupta împotriva criminalității financiare. Ele au fost extinse pentru a face față noilor amenințări, cum ar fi finanțarea proliferării armelor de distrugere în masă și pentru a fi mai clare în ceea ce privește transparența și mai dure în ceea ce privește corupția.

Recomandările GAFI stabilesc un cadru cuprinzător și consistent de măsuri pe care jurisdicțiile partenere ar trebui să le pună în aplicare pentru a combate spălarea. Dat fiind că jurisdicțiile partenere au cadre legale, administrative și operaționale diverse și sisteme financiare diferite, recomandările GAFI reprezintă un standard internațional, pe care jurisdicțiile partenere ar trebui să îl pună în aplicare prin măsuri adaptate circumstanțelor individuale.

Comisia Europeană, 14 state membre ale UE și 2 state SEE-AELS sunt membre ale GAFI, în timp ce 13 state membre UE, printre care și România, sunt membre ale Moneyval⁵, un organism permanent de monitorizare al Consiliului European, însărcinat cu evaluarea conformității cu principalele standarde internaționale de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului și a eficacității punerii lor în aplicare, precum și cu activitatea de a face recomandări autorităților naționale în respectarea îmbunătățirilor necesare sistemelor lor⁶.

Comisia Europeană este ferm angajată să combată spălarea banilor și finanțarea terorismului, atât în interiorul UE, cât și la nivel mondial.

În Uniunea Europeană ar trebui să existe o toleranță zero în ceea ce privește banii iliciți, se arată în Comunicarea Comisiei C(2020) 2800. În decurs de treizeci de ani, UE a elaborat un cadru de reglementare solid pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului, susținut de jurisprudența Curții de Justiție a UE. Normele UE au o aplicare extinsă și depășesc standardele internaționale adoptate de GAFI. Cu toate acestea, există un consens tot mai larg cu privire la necesitatea unei îmbunătățiri semnificative a acestui cadru.

Comisia Europeană intenționează să instituie un sistem integrat al UE în materie de combatere a spălării banilor, care să se bazeze pe un cadru de reglementare armonizat și pe o autoritate de supraveghere la nivelul UE, care să funcționeze în strânsă cooperare cu autoritățile naționale competente, în vederea asigurării unei supravegheri consecvente și de înaltă calitate în cadrul pieței unice.

⁴ <https://www.fatf-gafi.org/about/>

⁵ Comunicarea Comisiei Europene C(2020) 2800 privind un plan de acțiune pentru o politică amplă a Uniunii în materie de prevenire a spălării banilor și a finanțării terorismului

⁶ <https://www.coe.int/en/web/moneyval>

Spălarea banilor

Acest demers ar trebui să fie însoțit de instituirea unui mecanism de sprijin și coordonare la nivelul UE pentru unitățile de informații financiare, care să sporească eficacitatea acestora și să asigure interconectarea registrelor naționale centralizate de conturi bancare, ceea ce va accelera accesul transfrontalier al autorităților de aplicare a legii la informațiile privind conturile bancare⁷.

Instituțiile financiare sunt entități obligate în sensul cadrului de reglementare, cărora le revine sarcina de a institui un sistem de control al riscului de spălare a banilor, de a identifica clienții, precum și de a raporta tranzacții suspecte către unitățile de informații financiare. Eforturile pentru prevenirea spălării banilor în cadrul instituțiilor financiare sunt de amploare și necesită o multitudine de resurse. Cu toate acestea, fenomenul de spălare a banilor rămâne în continuare o amenințare pentru stabilitatea economică și financiară a statelor din toată lumea.

Ca reacție la publicarea informațiilor denumite Pandora Papers, guvernele mai multor țări și-au anunțat intenția de a demara investigații asupra faptelor demascate⁸. Parlamentari europeni au cerut modificarea calendarului pentru a introduce o dezbatere pe marginea informațiilor publicate⁹.

În iulie a.c., Comisia Europeană a propus un nou regulament și o autoritate europeană de combatere a spălării banilor, pentru a ocoli rezistența venită din partea unor state membre la armonizarea cadrului de reglementare¹⁰.

Eforturile globale de combatere a spălării banilor vor crește în intensitate, ducând la o mai mare transparență a tranzacțiilor financiare și contribuind la stabilitatea sistemelor financiare globale.

⁷ Comunicarea Comisiei Europene C(2020) 2800

⁸ <https://www.occrp.org/en/daily/15277-worldwide-outrage-calls-for-probes-after-pandora-papers-revelations>

⁹ <https://www.euractiv.com/section/economy-jobs/news/pandora-papers-eu-lawmakers-urge-finance-ministers-to-act/>

¹⁰ https://ec.europa.eu/info/publications/210720-anti-money-laundering-counteracting-financing-terrorism_en

Economisirea

Cum am economisit bani fără să-mi fi propus asta

În paralel cu activitatea profesională, care era pe un drum tot mai clar, între vârsta de 25 și 30 de ani, și viața mea de adult prindea contur.

Poate vi se va părea neobișnuit că atât de târziu. Tinerii de astăzi sunt mult mai pragmatici și mai informați decât eram noi, prin anii 1995-2000. În special în ultimii 10 ani, după criza financiară din 2008-2009, băncile sau consultanții financiari independenți au transmis către publicul larg tot mai multe informații și sfaturi financiare.

Ei bine, după ieșirea din comunism în 1989, a fost nevoie de 10-15 ani pentru ca piața financiară să se formeze. Și de alți 10-15 ani să se maturizeze. Chiar și noi, cei care lucram în bănci, aveam la început multe lipsuri privind cunoștințele elementare de gestionare a banilor proprii.

La 26 de ani, încă locuind la părinți, protejată de riscuri majore, nici nu-mi trecea prin minte că ar fi prudent să nu cheltuiesc tot ce câștigam.

Specialiștii spun că ar fi bine să punem deoparte minim 10% din câștigul nostru lunar

Pentru situații neprevăzute. O boală, un accident, pierderea locului de muncă sau chiar un deces. Însă când ești tânăr nu crezi că toate astea îți s-ar putea întâmpla ție!

Deși nu eram prea conștientă că ar trebui să economisesc ceva, am făcut indirect acest lucru și veți vedea cum. În timp, s-a dovedit extrem de util!

O mătușă, bun desenator tehnic, rămăsese fără serviciu prin desființarea institutului de proiectare la care lucra. Având puțin peste 50 de ani, cu greu a mai găsit ceva de lucru în 1996, în noua piață a muncii capitaliste. Forțată de împrejurări, a început să lucreze în domeniul asigurărilor de viață, un domeniu la început în România. Firma îi pune la dispoziție produsele, un birou împărțit cu alți consultanți, iar ea trebuia să alerge după clienți. Era plătită pe bază de comision, în funcție de câte contracte de asigurare reușea să încheie.

După cum procedau toți consultanții independenți, primele persoane cărora le-a prezentat avantajele unei asigurări de viață au fost membrii familiei.

I-am pus o mulțime de întrebări despre cum funcționează o asigurare

Nu înțelegeam prea bine de ce mi-ar trebui o asigurare de viață și de ce aș plăti o „primă de asigurare”, așa se numește contribuția persoanei asigurate, de câteva sute de lei trimestrial, pentru a mă proteja împotriva unui risc puțin probabil. Acela de a-mi pierde viața într-un accident sau din cauza unei boli. În plus nu eram căsătorită, deci banii din asigurare ar fi revenit cui? Am aflat că beneficiarul banilor poate fi orice persoană pe care o menționez eu în contractul de asigurare.

Pentru că la 26 de ani nu mă gândeam la ce este mai rău, am întrebat la final dacă există și altceva în afară de simpla asigurare de viață. Și da, exista un astfel de produs. Care îți dădea posibilitatea de a beneficia chiar tu de bani, la finalul perioadei de cotizare. Asta face un bun consultant, găsește soluția potrivită pentru tine!

*Deci am ales să închei un **contract de asigurare de viață cu componentă de economisire**, ca să am sentimentul că nu dau banii degeaba. Nu prea realizam atunci că ar fi necesar să economisesc. Mai mult am vrut să-mi ajut mătușa să încheie unul dintre primele ei contracte de asigurare.*

Economisirea

În timp, s-a dovedit o decizie foarte bună!

În următorii 20 de ani a fost singura mea formă de economisire. Și nu mă prea mândresc cu asta. Astfel, la vârsta de 46 de ani am putut beneficia de suma asigurată. Și am optat pentru a primi în contul curent întreaga sumă ce includea totalul contribuțiilor mele plus randamentele acumulate anual în urma investiției banilor mei de către compania de asigurare. Se adunase o sumă frumusească, de circa 6,000 euro.

Exista și posibilitatea de a primi banii sub forma unei sume lunare („rentă”). O opțiune bună dacă finalul perioadei tale de cotizare coincide cu pensionarea, când veniturile îți scad cu cel puțin 30% față de perioada activă. Astfel nu vei fi tentat să cheltuiești toți banii o dată!

La finalul contractului de asigurare, cum venitul meu acoperea fără probleme cheltuielile de fiecare zi, eu am ales să folosesc toți banii pentru ceva concret. În loc să iau un credit de consum (cu o dobândă medie de 9% pe an în 2016), am folosit suma primită pentru a-mi renova apartamentul.

În cazul nefericit al decesului, banii aceștia i-ar fi primit beneficiarul desemnat de mine în contractul de asigurare, ar fi fost un ajutor pentru cineva drag.

Însă cel mai mare câștig a fost că mi-am creat un obicei, de a pune deoparte, în mod constant, o sumă din venitul meu. Obicei pe care l-am păstrat și după terminarea contractului de asigurare.

Ce am făcut bine? Am economisit aprox. 3-5% din venitul meu lunar timp de 20 de ani.

Ce nu am făcut bine? Am rămas la acest procent mic de economisire, ar fi trebuit să măresc suma pe măsură ce venitul meu a crescut, până la cel puțin 10% din venit.

Chiar mă gândesc să închei un nou contract de asigurare, pe o perioadă mai scurtă, de 10 ani, de data aceasta cu componentă de investiții. Un produs potrivit pentru cineva aflat la jumătatea vieții și la două treimi din viața activă. Și care este mult mai conștient de riscurile pe care și le asumă.

Și mai trebuie să știți ceva, o poliță de asigurare este mai ieftină pentru tineri și mai scumpă dacă este contractată la vârste mai înaintate. Iar prima de asigurare are avantajul de a fi dedusă din impozitul pe venitul vostru, în limita a maxim 400 de euro pe an, deoarece statul încurajează un comportament financiar prudent.

Ce este o asigurare de viață cu componentă de economisire

Pentru cei care vor să știe mai mult, câteva detalii mai tehnice:

Asigurarea de viață este un contract prin care riscul de deces sau de boală, accident este asigurat de o companie de asigurări în schimbul plății unei sume de bani, iar în cazul producerii evenimentului nedorit, compania de asigurări va despăgubi persoana asigurată sau beneficiarul desemnat de aceasta.

Beneficiile asigurării de viață pot fi alese în funcție de nevoile tale concrete. Astfel, asigurarea de viață poate însemna:

- **Suport financiar la retragerea ta din activitatea profesională**
- **Protecția financiară a sănătății în caz de accident, boală**
- **Protecție financiară pentru cei dragi în cazul decesului persoanei asigurate**

Obiectul contractului de asigurare este suma asigurată, care se stabilește de comun acord de ambele părți sau la cererea persoanei asigurate.

Mărimea primei de asigurare, plătite lunar/trimestrial/semestrial/anual, se stabilește în funcție de suma asigurată și de alți factori precum starea sănătății persoanei asigurate, vârsta, sexul, care s-a studiat că predispun la apariția unor boli specifice și cresc riscul pentru compania de asigurări să plătească despăgubirea (în cazul decesului sau îmbolnăvirii persoanei asigurate).

Asigurarea de viață cu economisire oferă în plus garanția că vei primi tu sau beneficiarul asigurării, la finalul perioadei de asigurare, suma de bani asigurată plus profitul investițional al asigurării, ca urmare a investiției banilor tăi de către compania de asigurare în instrumente financiare cu grad scăzut de risc.

Despre alte pățanii și învățăminte... în articolul următor semnat

Un călător prin viața de adult

Activități educaționale

ABCdar antreprenorial

Nevoia de educație financiară timpurie a devenit evidentă în ultimii ani într-un context economic internațional marcat de o înțelegere redusă a serviciilor financiare. La nivel european, directivele Comisiei Europene recomandă introducerea educației financiare în școli de la cele mai mici niveluri, pentru a educa și responsabiliza viitorii consumatori.

O întrebare des întâlnită în rândul părinților în ceea ce privește educația financiară este legată de momentul potrivit pentru a începe educația financiară a copiilor. Mulți se tem să nu încerce prea devreme să familiarizeze copiii cu noțiuni pe care ei să nu poată să le înțeleagă.

Copiii au însă o capacitate de absorbție a informațiilor foarte mare, ei putând asimila noțiuni de educație financiară de la vârste foarte fragede, dacă informația le este prezentată prin joc într-o manieră în care aceștia să o îndrăgească. Prin crearea unor contexte nonformale și organizarea de activități care să-i învețe pe elevi să acționeze, să coopereze în echipă, să-și valorifice talentele și capacitățile în scopul realizării unor produse, asigurării unor servicii pentru semenii, tinerii pot deveni adulți responsabili și antreprenori de succes.

Motivația alegerii acestui proiect a pornit de la o idee pusă în practică de elevii mei, familiarizați încă din clasa pregătitoare cu noțiunile de educație financiară, prin intermediul APPE. Entuziasmul și succesul de care s-a bucurat activitatea, m-au determinat să inițiez diverse activități prin care elevii să-și exerseze abilitățile antreprenoriale și să învețe concepte noi specifice domeniului antreprenorial, precum: antreprenor, profit, companie/organizație, produs, serviciu, inovație, trăsăturile unui antreprenor.

Activități desfășurate:

1. „Să cunoaștem un antreprenor!”

Prin intermediul vizitei organizate la o fabrică de pâine, elevii au înțeles pașii ce urmează a fi parcurși pentru a-ți deschide propria afacere, au descoperit că în spatele unui manager stă o echipă dedicată de profesioniști, că activitatea presupune respectarea anumitor parametrii, precum calitatea, că abilitățile de comunicare sunt esențiale în relația cu clienții.

2. „Și eu pot fi antreprenor!”

Prin intermediul brainstorming-ului, elevii au definit compania, au stabilit domeniul de activitate al acesteia pe baza analizei mijloacelor de care dispun, au stabilit obiectivele acesteia pe termen mediu. Ulterior, prin jocuri de intercunoaștere, și-au împărțit responsabilitățile, în funcție de calitățile fiecărui membru. Din varietatea de idei, grupul a optat pentru o afacere în domeniul alimentar, această breșă având căutare pe piața de consum.

Activități educaționale

3. „Învățăm să ne prezentăm produsele”

Activitatea s-a desfășurat în echipă, cei mai creativi și talentați membrii s-au mobilizat pentru realizarea materialelor promoționale necesare amenajării standului expozițional: pliante, afișe publicitare, cărți de vizită, desene etc.

4. „Micii antreprenori”

După parcurgerea acestor pași, școlarii au desfășurat o activitate transcurriculară ce a avut ca scop promovarea alimentației sănătoase și echilibrate. Micii bucătari au realizat preparate culinare cu adevărat gustoase. La sfârșit, au degustat și au savurat, cu multă voie bună și entuziasm, produsul final al muncii lor. De atunci, am început să organizăm ateliere gastronomice, cu posibilitatea de a vinde produsele realizate. Entuziasmul cu care elevii s-au implicat în toate activitățile propuse, dar și abilitățile dobândite și dovedite, garantează eficiența unor astfel de proiecte și mai mult decât atât, impun necesitatea de a fi introduse în ofertele școlilor, oferind șanse copiilor de a se integra în comunitate în calitate de antreprenor.

Elevii și-au format deprinderi și abilități cum ar fi capacitatea de a lucra în echipă, gândire interdisciplinară și competențe de comunicare. Activitățile au corespuns în marea parte orizontului de așteptări al elevilor, cu un grad mare de satisfacție a elevilor, părinților, cadrelor didactice, partenerilor externi. Formarea deprinderilor de a lucra în echipă, descoperirea unor aptitudini noi, precum și posibilitatea de a reflecta și de a-și perfecționa propria muncă s-au oglindit în produsele realizate de elevi.

Educația financiară reprezintă o formă distinctă de activitate educațională al cărei scop este să pregătească elevii pentru a dobândi abilități de management al banilor și de adoptare a deciziilor care au consecințe financiare, utilizând forme și activități de învățare diversificate.

Tinerii pot deveni adulți responsabili și antreprenori de succes cu ajutorul programelor de educație financiară. Cu cât elevii află mai devreme despre implicațiile și responsabilitatea pe care mediul economic le presupune, cu atât aceștia vor putea contribui pozitiv la construcția unei societăți sănătoase și educate.

*prof. înv. primar Duman Mihaela Elena
Liceul Teoretic „Traian Lalescu” Hunedoara, jud. Hunedoara*

Educația financiară pe platforma e-learning „Școala.appe.ro”

Preluăm și învățăm din practicile și experiențele țărilor europene, care dețin o experiență solidă și demonstrează că, atunci când domeniul educației este realizat prin prisma educației formale, cât și nonformale, rezultatele sunt palpabile și vizibile.

După familie, școala are rolul major în formarea personalității elevilor, contribuie la devenirea lor profesională, civică și culturală.

De-a lungul anilor cu elevii, pe care i-am îndrumat, am participat la diverse activități educative din spectrul educației nonformale și vreau să consider că am pus umărul la dezvoltarea viitorului cetățean responsabil.

Situația educației la nivel global în anul școlar 2020-2021, a fost dificilă, fie elevi, fie profesori. Ca urmare a faptului că procesul de învățare a fost „azi online – mâine fizic”, am luat hotărârea de a înscrie elevii clasei a IV-a A, de la Școala Gimnazială „Theodor Aman”, la cursul de *Educație financiară- Banii pe înțelesul copiilor*, pe platforma e-learning: <https://scoala.appe.ro>.

Am informat părinții despre intenția mea, le-am explicat despre pericolele mediului online, dar și despre oportunitatea, pe care o au elevii noștri de a participa la acest curs. A urmat provocarea de a ne face conturi pentru elevi pe această platformă, etapă anevoioasă deoarece era pentru prima dată când elevii își creau singuri un cont pe o platforma e-learning, acceptul trebuia făcut de părinte printr-un cod, apoi puteam lucra pur și simplu pe această platformă.

La data la care mi-am propus prima activitate pe platformă, cursurile școlare erau în format fizic. O altă provocare: nu toți elevii dețineau device-uri și atunci am proiectat platforma cu ajutorul videoproiectorului, astfel încât să participe la curs întreaga clasă, apoi acest inconvenient s-a remediat în perioada online.

Pe parcursul anului școlar, ce tocmai s-a încheiat în timpul activităților am îmbinat noțiunile teoretice prezentate pe platformă cu metode alternative: *metoda R.A.I., Știu / Vreau să știu / Am învățat, Brainstorming, Diagrama Venn*, facilitându-le elevilor însușirea cunoștințelor despre istoria banilor, valoarea și importanța lor, despre modul de economisire și instituții importante din procesul de imprimare - depozitare - circulație a banilor. La sfârșitul fiecărui capitol, elevii răspundeau cu cea mai mare plăcere sarcinilor din **Caietul elevului**, bucurie mare pentru ei, pentru că se crea un fel de competiție, cine va obține obține punctajul cel mai mare.

Cu acest curs, *Banii pe înțelesul copiilor*, elevii au înțeles mai bine cum poți folosi produsele financiare în mod responsabil pentru bunăstarea fiecăruia dintre ei. Îmi doresc ca și cu generațiile viitoare să particip la cursuri de Educație financiară în funcție de grupul țintă (pe grupe de vârstă).

prof. înv. primar Stoica Maria
Școala Gimnazială „Theodor Aman”, Câmpulung, Argeș

Activități educaționale

Despre Educația financiară

Am descoperit de curând platforma scoala.appe.ro și am fost fascinată de ușurința cu care poți naviga printre informații (manuale, ghiduri, caietele elevului) și aplicații interactive.

Este bine structurată, potrivit particularităților de vârstă și individuale ale copiilor, cu exerciții atractive, interactive, bazate pe experiența lor de viață, o formă on line atractivă pentru generațiile pasionate de tehnologie. Am putut desfășura astfel, lecții dinamice și creative, captând cu ușurință atenția elevilor.

Platforma îmbină în mod eficient cunoștințele teoretice cu jocurile didactice, jocul de rol, dialoguri pe diverse teme, informații utile pentru folosirea unor servicii bancare, ghicitori, rebusuri, fișe de activitate.

Elevii au înțeles cu ușurință importanța acestui curs în a-i ajuta să-și gestioneze mai bine resursele bănești, să dobândească unele abilități de lucru cu mijloace și tehnici bancare, să opteze pentru cele mai bune decizii privind folosirea banilor în viața cotidiană.

Lucrând pe platforma digitală, elevii pot primi teme pentru acasă în acest format și pot fi monitorizați pentru timpul alocat.

Activitatea propusă pentru recapitulare finală descrie cu atenție pașii de urmat în realizarea machetei băncii visurilor fiecărui copil. În spatele acestui ingenios exercițiu de imaginație, se ascunde de fapt, o sinteză a tuturor cunoștințelor, experiențelor și abilităților dobândite prin acest curs.

De asemenea, elevii au completat cu mult interes testul de verificare a cunoștințelor și au fost foarte bucuroși să constate că au acumulat punctaj maxim.

Consider că activitățile din sfera educației financiare contribuie la dezvoltarea personalității elevilor prin familiarizarea cu diferite concepte bancare și la devenirea unor viitori utilizatori informați ai serviciilor și produselor financiare.

*prof. înv. primar Ștefănescu Corina
Școala Gimnazială Răzvad*

Educația financiară prin joc la preșcolari

Educația financiară la preșcolari se face foarte ușor prin joc. Nu o singură dată, am întâlnit în magazine copii care plâneau, deoarece voiau o anumită jucărie, iar părinții nu își permiteau să o cumpere. Folosirea jocurilor de rol în activitățile de educație financiară va transforma mersul la magazin cu un joc fascinant, unde va putea să „se joace de-adevărat”, cu produse adevărate.

Deprinderea economisirii se formează foarte devreme, până la vârsta de 5 ani. Copiii care sunt încurajați să economisească până la această vârstă, vor rămâne, invariabil, cu această deprindere pentru tot restul vieții. Iar copiii care sunt învățați să se încadreze în bugetul pe care îl au și, ideal, să pună și ceva deoparte, devin adulți foarte bine organizați din punct de vedere financiar.

Cel mai bun mod de a-l învăța pe copil despre bani și ce poate face cu aceștia este de a folosi jocuri de rol precum „La supermarket” sau „La cumpărături”.

Astfel de jocuri îmbogățesc viața sufletească, umplu atmosfera grădiniței de bucurie, dau un colorit viu afectivității preșcolarilor, fiind un veritabil exercițiu pentru copii de a exersa vorbirea, de a dobândi abilități matematice și experiență în realizarea și vânzarea unor produse.

Nu uita! Educația copilului se face cu multă răbdare și perseverență!

*prof. înv. primar Cranța Ionela
Școala Gimnazială nr. 2 Caracal*

Activități educaționale

Din cufărul... cu amintiri

Îmi amintesc că primele lecții de educație financiară le-am ținut copiilor mei, Oana și Vlad.

În viața fiecărui părinte apar la un moment dat, mai devreme sau mai târziu, momente, situații în care să vorbești cu copiii despre bani: de unde vin, cum se obțin, cum și pe ce îi cheltuim, cum îi economim și în ce scop... Și fiecare părinte vorbește despre aceste lucruri și explică cum știe mai bine, oferind copiilor, de cele mai multe ori, exemplul personal.

*Ca dascăl, am ales pentru prima dată să predau la clasă disciplina opțională **Educație financiară prin joc**, în anul școlar 2017-2018, când aveam elevi de clasa I. Așadar, atunci am pătruns împreună cu micii mei elevi în lumea fascinantă a banilor; pe care am descoperit-o pas cu pas.*

Dar nu numai cu cei mici am făcut acest lucru...

Fiind și mentor de practică (îndrumam practica pedagogică a studenților de anul II și III, de la Facultatea de Psihologie și Științele Educației, specializarea Pedagogia Învățământ Primar și Preșcolar din Cluj-Napoca), le-am prezentat și studenților pe care îi aveam atunci în practică observativă și de predare, acest opțional de Educație financiară: un opțional modern, actual, bine gândit și extrem de bine structurat, accesibil copiilor de vârstă școlară mică. Le-am ghidat și lor pașii prin tainele predării acestei discipline opționale.

Spre marea mea bucurie și satisfacție, studenții de atunci au acceptat provocarea pe care le-am lansat-o și acum, când profesează, se numără printre dascălii ce duc ștafeta mai departe.

„În ultimii doi ani de facultate am avut deosebită plăcere de a susține orele de practică la clasa doamnei profesor Adela Bere. Am fost impresionată de atmosfera relaxată și prietenoasă și de metodele de predare ale doamnei profesoare. În cel de-al doilea an, dumneaei le-a introdus în orar opționalul Educație financiară. Inițial mi-am spus că pare dificil pentru copilașii de clasa I, însă am avut ocazia de a susține o lecție de Educație financiară la acea clasă. Subiectul lecției a fost Povestea monedei. Copiilor le-a plăcut enorm ora, totul a fost distractiv și antrenant, dar cel mai important, totul a fost util pentru cei mici. Consider că acest opțional de Educație financiară ar trebui introdus în toate școlile, întrucât un copil educat financiar devine un adult responsabil”.

Bianca Ene – prof. învă. primar și preșcolar la Grădinița cu Program Prelungit Nr.1, Mangalia

*În clasa a II-a, în anul 2018-2019, activitățile desfășurate în cadrul opționalului **Educație financiară prin joc** au fost completate și de activitățile desfășurate în cadrul proiectului cultural-educativ **Educație financiară pentru pitici**, din cadrul unui Parteneriat încheiat cu Biblioteca Județeană „Octavian Goga” din Cluj-Napoca. Acest proiect adresat copiilor cu vârste cuprinse între 9 și 12 ani avea ca scop însușirea unor cunoștințe de bază de educație financiară.*

Copiii au aflat lucruri noi legate de apariția, evoluția, fluxul banilor; au experimentat prin joc situații din viața reală legate de aspecte financiare. S-au realizat lecturi interactive din cărți, prezentări PPT, au fost organizate jocuri interactive cu bani (vânzare/cumpărare, schimb), au fost realizate întâlniri și discuții cu persoane care lucrează la bancă (părinți ai elevilor), au fost realizate ateliere de creativitate (reclame pentru o jucărie/un joc, poezii, povestioare).

Aș putea aminti aici câteva din creațiile lor:

*„Am și eu o pușculiță
Cum are orice fetiță.
E un porcușor drăguț,
Roz, simpatic și grasuț.
Îmi zâmbește fericit
Dac-adun banul cinstit.”*

*Mihăilescu Carla, Flore Alma,
Cherecheș Eliza - clasa a II-a B*

*„Banul galben, lucitor
Nu crește în pomișor.
Poți să-l ai într-o clipită
Numai din muncă cinstită.”*

*Sechel Vlad, Păcurar Mihai,
Hațegan Ștefan - clasa a II-a B*

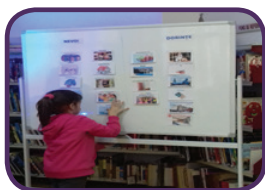
*Mami are-n portofel
Bani, monede, fel de fel.
Când acesta se golește,
Ea la bancă se oprește.
Cu un card și un cod pin
Portmoneu-i din nou plin.*

*Coroiu Maria, Crăciun Veronica,
Tanțău Sara - clasa a II-a B*

Activități educaționale

Exemple de bună practică - imagini din timpul activităților

*prof. înv. primar Adela Maria Bere
Colegiul Național „Gheorghe Șincai”, Cluj-Napoca*

Pușculita - un instrument minunat de educație financiară

Împreună cu elevii mei din clasa I A de la Școala Gimnazială „Sfântul Vasile” Ploiești, am început încă din toamnă, în cadrul „Săptămânii Altfel” să studiem Cursul Interactiv de Educație Financiară prin Joc.

Săptămâna trecută, după ce am învățat și litera „p”, am citit povestea „*Pușculița*” de Ana Bunduc. Copiii au hotărât că trebuie să construim și noi una. Cum întotdeauna e un moment bun să strângi bani, am realizat cu prichindeii mei o pușculiță haioasă dintr-o sticlă de plastic, transformând-o într-un purceluș simpatic pe care unii au început să îl umple imediat după realizare cu monedele economisite.

Am compus împreună chiar și o scurtă poezie:

**„Ban cu ban noi vom economisi,
Iar când pușculița plină va fi
Fiecare dintre noi
Dorința și-o va îndeplini.”**

I-am sfătuit să așeze purcelușul pe birou sau pe raftul cu jucării și să nu uite să îl „hrănească” cu bănuți. La întrebarea „*Ce îți vei cumpăra cu banii economisiți?*”, elevii au avut răspunsuri diverse: o minge de fotbal, o jucărie de pluș, multă ciocolată, un telefon, un tricou cu Messi etc.

Pușculițele îi ajută pe copii să aibă primele lor experiențe cu banii și cu economiile asociate și, astfel, să le prezinte valoarea banilor și ideea de economisire și asigurare într-un mod ludic.

Pușculița este o „jucărie” extrem de importantă în viața unui copil. Îl ajută să aprecieze valoarea banului, îl motivează să economisească și să muncească pentru a aduna cât mai mulți bani.

*prof. Boieru Mihaela
Școala Gimnazială „Sfântul Vasile” Ploiești*

Lucrare realizată de elevul George-Cătălin Bănică, clasa a IV-a
Liceul cu Program Sportiv „Iolanda Balaș Soter” Buzău
Prof. coordonator: Elena Toma-Nicolau

ASOCIAȚIA PENTRU
PROMOVAREA PERFORMANȚEI
ÎN EDUCAȚIE

ISSN: 2343 - 9920
ISSN-L: 2343 - 9920